

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Яценка Володимира Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини п'ятої статті 34 Кримінального процесуального кодексу України

Київ
25 лютого 2025 року
№ 24-3(II)/2025

Справа № 3-8/2025(18/25)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Первомайський Олег Олексійович (голова засідання),
Городовенко Віктор Валентинович,
Різник Сергій Васильович (доповідач),

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Яценка Володимира Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини п'ятої статті 34 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Різника С.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Яценко В.А. як суб'єкт права на конституційну скаргу звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням (вх. № 18/18 від 15 січня 2025 року) визнати такою, що не відповідає Конституції України (є неконституційною), частину п'яту статті 34 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс), згідно з якою „спори про підсудність між судами не допускаються“.

Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що оспорюваний припис Кодексу не відповідає статті 8, частинам першій, другій статті 55, частині першій, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України „в контексті забезпечення можливості оскарження ухвал про визначення підсудності, постановлених в порядку статті 34 КПК України“.

Яценко В.А. твердить, що „в силу існування положення частини п'ятої статті 34 КПК України, оскаржити такі ухвали про визначення підсудності немає об'єктивної можливості, оскільки суди, посилаючись на вказане положення, відмовляють з формальних підстав не переходячи до розгляду по суті скарги“, та наголошує на тому, що „частина п'ята статті 34 КПК України містить явні перешкоди у доступі до правосуддя та не дозволяє здійснити перевірку законності ухвал щодо визначення підсудності, незважаючи на те, що порушення правил підсудності є істотним порушенням вимог кримінального процесуального законодавства та є безумовною підставою для скасування рішення“.

Обґрунтовуючи твердження щодо неконституційності частини п'ятої статті 34 Кодексу, суб'єкт права на конституційну скаргу посилається на приписи Конституції України, рішення Конституційного Суду України, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, рішення Європейського суду з прав людини, приписи Кодексу, Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII, Закону України „Про Вищий антикорупційний суд“ від 7 червня 2018 року № 2447–VIII, на практику Верховного Суду, а також на судові рішення у своїй справі.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів випливає таке.

2.1. Вищий антикорупційний суд здійснює розгляд кримінального провадження за обвинуваченням, зокрема, Яценка В.А. у вчиненні кримінальних правопорушень, визначених частиною п'ятою статті 191, частиною третьою статті 209 Кримінального кодексу України.

2.2. Захисники, що діяли, зокрема, в інтересах Яценка В.А., керуючись абзацом другим частини третьої статті 34 Кодексу, 7 вересня 2023 року звернулися із клопотанням до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду про направлення кримінального провадження з Вищого антикорупційного суду до Жовтневого районного суду міста Дніпропетровська. Колегія суддів Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду ухвалою від 17 жовтня 2023 року залишила це клопотання без задоволення.

2.3. Під час підготовчого судового засідання у Вищому антикорупційному суді захисники, що діяли, зокрема, в інтересах Яценка В.А., 9 лютого 2024 року подали клопотання про звернення до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду з поданням щодо розв'язання питання про направлення зазначеного кримінального провадження за підсудністю до Жовтневого районного суду міста Дніпропетровська. Колегія суддів Вищого антикорупційного суду ухвалою від 22 квітня 2024 року частково задовольнила це клопотання та постановила звернутися до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду з поданням щодо розв'язання питання про направлення кримінального провадження за обвинуваченням, зокрема, Яценка В.А. до іншого суду.

2.4. Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду ухвалою від 4 червня 2024 року провадження з розгляду подання Вищого антикорупційного суду від 22 квітня 2024 року закрила, мотивуючи це тим, що приписи статті 34 Кодексу не встановлюють „неодноразове в одному провадженні вирішення питання про підсудність за клопотанням чи поданням з аналогічних підстав, оскільки це суперечить закріпленим у статті 2 КПК України завданням кримінального провадження“, а довід, наведений у поданні, вже був предметом розгляду Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду в порядку, визначеному статтею 34 Кодексу, і колегія суддів Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду ухвалою від 17 жовтня 2023 року клопотання

захисників про направлення кримінального провадження з Вищого антикорупційного суду до Жовтневого районного суду міста Дніпропетровська залишила без задоволення. У резолютивній частині ухвали зазначено, що вона „набирає законної сили з моменту її проголошення і оскарженню в касаційному порядку не підлягає“.

2.5. Захисник, який діяв в інтересах Яценка В.А., не врахувавши того, що відповідно до приписів процесуального закону, зокрема статті 424 Кодексу, ухвала Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 4 червня 2024 року набрала законної сили з моменту її проголошення та оскарженню в касаційному порядку не підлягає, звернувся з касаційною скаргою на цю ухвалу до Верховного Суду.

Колегія суддів Першої судової палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду ухвалою від 10 жовтня 2024 року відмовила у відкритті касаційного провадження, оскільки скаргу подано на ухвалу, постановлену в порядку статті 34 Кодексу, яка „не є тим судовим рішенням, що відповідно до статті 424 КПК може бути оскаржене в касаційному порядку“.

3. Розв’язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

3.1. Згідно зі статтею 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону, та якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі приписи), сплинуло не більше трьох місяців (абзац перший, пункт 2 частини першої статті 77).

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України, зважаючи на те, що ухвала Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду

від 4 червня 2024 року набрала законної сили з моменту її проголошення та оскарженню в касаційному порядку не підлягає, висновує, що вона є остаточним судовим рішенням у справі суб'єкта права на конституційну скаргу.

Отже, перебіг тримісячного строку для подання конституційної скарги в цій справі розпочався 4 червня 2024 року, тому Яценко В.А. мав реалізувати своє право на звернення до Конституційного Суду України до 4 вересня 2024 року, проте цим правом не скористався. Натомість Яценко В.А. подав конституційну скаргу лише 15 січня 2025 року, обраховуючи тримісячний строк із 10 жовтня 2024 року – дня набрання законної сили ухвалою колегії суддів Першої судової палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду.

3.2. Конституційна скарга містить клопотання про поновлення пропущеного строку її подання, яке Яценко В.А. обґрунтував тим, що невчасно дізнався про наявність ухвали колегії суддів Першої судової палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 10 жовтня 2024 року.

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України вважає, що зазначене клопотання задоволенню не підлягає, оскільки невчасне отримання судового рішення, яке не є остаточним судовим рішенням у справі суб'єкта права на конституційну скаргу, не є підставою для поновлення пропущеного строку подання конституційної скарги в розумінні частини третьої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ у її системному зв'язку з пунктом 2 частини першої статті 77 цього закону.

3.3. Отже, конституційна скарга Яценка В.А. щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини п'ятої статті 34 Кодексу подана поза межами строку, встановленого для її подання, відповідно суб'єкт права на конституційну скаргу не дотримав вимог пункту 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“. Зазначене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4

статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Яценка Володимира Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини п'ятої статті 34 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**